

یکی از ابزارهای جمع آوری اطلاعات در فرایند یاددهی - یادگیری طرح توصیفی تهیه فهرست واریسی یا چک لیست است. فهرست واریسی عبارت است از مجموعه ای از مفاهیم ، مهارت ها ، فرآیند ها و یا نگرش های ویژه ای که مشاهده کننده (آموزگار) به دنبال مشاهده ی آن هاست. این ابزار برای مهارت ها و رفتارهایی که ثبت آن ها از روش و ابزار های دیگر مانند آزمون مدادکاغذی و تکالیف درسی امکان پذیر نیست، مفید است و معمولاً برای فعالیت هایی طراحی می شود که آموزگار نمی تواند نمونه ی آن را در پوشه کار قرار دهد. مانند : انجام یک آزمایش و یا ساخت کاردستی های پر حجم که با هدف آموزشی به دانش آموزان ارائه می شود.

فهرست واریسی چگونه تولید می شود؟

- ۱- نخست باید نشانه های هریک از انتظارات تهیه شود. برای مثال اگر برای مشاهده ی مهارت و توانایی دانش آموزان در استفاده از میکروسکوپ فهرست واریسی تهیه می کنیم باید مراحل و فعالیت هایی را که در کار با میکروسکوپ لازم است پشت سرهم اجرا شوند، فهرست کنید.
- ۲- فعالیت ها و شواهد تحقق انتظار آموزشی مورد نظر ، به صورت عبارات یا جملات کوتاه اما واضح و قابل مشاهده نوشته شود به این عبارت ها یا جمله ها « گویه های فهرست واریسی » می گویند.
- ۳- در صورتی که انتظار آموزشی به صورت فرایند تعریف شده است باید تربیت زمانی گویه ها رعایت شود.
- ۴- جدول مناسبی برای این فهرست واریسی تهیه شود. در این جدول جایی برای ذکر نام دانش آموز ، تاریخ و زمان مشاهده در نظر گرفته شود.
- ۵- فهرست واریسی را معلم شخصاً یک بار اجرا کند تا نارسایی های آن مشخص شود.
- ۶- از همکاران در اصلاح نهایی فهرست واریسی کمک گرفته شود.

منبع : راهنمای اجرای ارزش یابی کیفی توصیفی در کلاس

دکتر محمد حسینی